

OLVASTATÓ

FIATALOK KÖNYVESPOLCA

Nyilván a véletlen játéka: az elmúlt hetekben megjelent, az ifjúságnak szánt több mű is példázza, hányféle módon közelíthetünk a múlthoz. Arra is emlékeztetve, hogy a könyvek nagyobb hányada — még a „játzódik napjainkban” jelzésűek is — a már megtörténtet idézik föl. Az egyidejűség már csak azért is illúzió, mert a megírás, a megjelentetés hónapokat-éveket rabol.

Történész-szépíró-néprajzos

tett fordulatok lendítik előbbre a cselekményt. Naiv, romantikus báj, amitől dőreség volna akár a történelmi hitelességet számon kérni, akár azt föltételezni, hogy az író azért formálja hőseit ilyen vonzóvá, mert a magyart akarná minden másnál különönbnek mutatni. Csupán mesél, a mese szabályai szerint. A király igazán királyi módon vitézkedik, a kuruc dalia még az árulás bélyegét is viseli, mert így tehet többet társaiért. Hogy ezekben az írásokban nyoma sincs a Szindbád alkotójának rezignált bölcsességének? Hogy Krúdy egészen más képességeiért tartozik az európai prózairodalom újtói közé? Lehet irodalomtörténeti érdekesség, adalék az életmű egészéhez. (Ami szinte áttekinthetetlenül gazdag.) Olvasóként érzük be ennyivel; az írásművészetnek ezt a válfaját is tudta olyan szinten, mely másoknak veritékes erőfeszítéssel sem elérhető, tőle pedig morzsaként fogadjuk.

Elmesélt történelem, vagy ahogy megtörténhetett volna minden, ha a valóság kevésbé makacs, és átalakul mesévé. *Krúdy Gyula* fantáziáját aligha fékezte történészi aggály. Költött makulátlan vitézeket, erényes, szép asszonyokat, az igazság mindenkori győzelmét. *A Tisza fia* című kötet némelyik írása mondát elevenít fel, a népköltészetben is megörökí-